

писмо изъ Солунъ отъ ноемврий 1885 година съобщава, че много българи биле арестовани само затова, че искали български училища. Хассанъ паша, военния командантъ въ Сересъ запрѣлъ президента на българската община, учителя на българското училище и много други учители, тѣй като, благодареніе на тѣхъ, жителите подали просба да имъ назначатъ учители въ българските училища. Това дѣяніе пашата призналъ за вредително на общественното спокойствие!“ Не трѣбва да забравяме, че българитѣ просили само онова, което дозволява турския законъ. Stamboul затова и пита: защо, ако гърцитѣ, католицитѣ и протестантските миссионери могатъ да отварятъ училища за обучение на разни езици, това сѫщото не може да се даде и на българитѣ, оттомански поддани? — Положението на работите трѣбва да е станало нетърпимо, ако вече и цариградските вѣстници, които сѫ толкова благоразумни, се осмѣяватъ да заговорятъ съ такъвъ езикъ“. (Друго едно писмо отъ ноемврий 1885 година). „Навсѣкждѣ българските училища сѫ затворени, учителите се прѣслѣдватъ като революционери, запиратъ ги и ги заточаватъ въ Мала Азия; священицитѣ, които извѣршватъ службата на славянски езикъ се арестуватъ и се прѣслѣдватъ до съвършено унищожение. Кой не знае вѣзмутителните постѣжки, извѣршени въ Стойково, Воденъ, Прилепъ, Сересъ, Струмица и особенно въ окрѣга Дибра? И което не може да се разбира, то е, че всички тѣзи факти се извѣршватъ така, като че сѫществуватъ закони, които ги разрѣшаватъ.“

„Каймакамитѣ, придружени отъ заптийтѣ, посрѣдъ пладнѣ, безъ никакво стѣснение, арестуватъ учителите, заточаватъ заможните българи или ги испрашватъ въ военния сѫдъ. Тѣзи нещастници сѣдятъ въ тѣмниците по нѣколко години и не могатъ да се освободятъ по други начини, освѣнъ съ пари; или пѣкъ просто ги испроваждатъ въ Азия. А пѣкъ кога сполучатъ да се освободятъ, то захващатъ до толкова да се придирватъ къмъ тѣхъ, шото тѣ най сегнѣ биватъ принудени да оставятъ страната. Много български църкви сѫ или затворени или завзети отъ гръкоманитѣ, които се поддържатъ отъ гръцките архиепископии. За това богослужението за християните — българи се извѣршила въ частни кѫщи, прѣвърнати въ временни храмове, както, напр. въ Негованъ, Крушево, Струмица, Дойрентъ, Сересъ и т. н. Даже въ Солунъ, гдѣто българитѣ сѫ спомагали да правятъ църквитѣ, и гдѣто гърцитѣ собствено си иматъ достаточна църкви, тѣ всички сѫ въ рѫцѣта на гръцкия архи-